Reportage

Russische bombardementen bemoeilijken globale agro-export

Reportage

Rusland brengt de wereldwijde voedselvoorziening in gevaar. Dat zei de Estse Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken Kaja Kallas in het Europees Parlement in Straatsburg. Rusland voert aanvallen uit op de scheepvaart in de Zwarte Zee en verhindert daarmee de export van allerhande voedingsmiddelen. Ook op de prijzen heeft dit een invloed. “Ik krijg voor mijn graan nog maar de helft van de prijs”, zegt Tom Van Goey, een Belgische akkerbouwer in Oekraïne.

27 OKTOBER 2026

Ruben De Keyzer

Lees meer over:
Oorlog Oekraïne
graan
export
handel

Geen enkel schip dat door de Zwarte Zee vaart, is nog veilig. Bij de aanhoudende Russische aanvallen worden schepen binnen het conflictgebied geraakt. Nergens komen er meer zeelieden om dan op de Zwarte Zee, zelfs niet rond de Straat van Hormuz, die wereldwijd meer aandacht heeft gekregen. Dat meldt de Financial Times, op basis van informatie van rederijen en maritieme organisaties.

Door de aanvallen op de scheepvaart rond Oekraïne loopt het land naar schatting 60 miljoen euro per dag aan exportinkomsten mis. Het land is goed voor 15 procent van de globale maïsexport, tien procent van de tarwe-export, 15 tot 20 procent van de export van gerst en 50 procent van de wereldwijde export van zonnebloemolie. 90 procent van die producten passeert via de Zwarte Zee, maar door de aanhoudende Russische aanvallen op zee, zit het vasteland nu met een overvloed aan goederen en hun afzetmarkten met een tekort.

Tarweprijzen gehalveerd

De voedselmarkten zijn dus uit balans geslagen, en weinigen voelen dit zo hard als de landbouwers die in Oekraïne actief zijn. Landbouwer Tom Van Goey pendelt tussen zijn thuis in Antwerpen en Oekraïne, waar hij een akkerbouwbedrijf heeft van 3.800 hectare. De grond is er vergeleken met België spotgoedkoop, maar het graan dat erop groeit, voorlopig ook. Op korte tijd zijn de prijzen gehalveerd. “Vroeger bedroeg de MATIF-notering 240 tot 250 euro. Min onze logistieke kosten bleef daar 200 euro van over.

Vandaag houden we slechts 100 euro over. Daarbovenop is onze opbrengst niet fantastisch, want we hebben een gelijkaardige droge zomer gehad als in België."

Door de Russische bombardementen kan Oekraïens graan slechts zeer beperkt verscheept worden. Foto: Tom Van Goey

Onder de wet van vraag en aanbod zou men nochtans verwachten dat de tarweprijzen net hoger liggen in oorlogstijden. Of dat is toch de veronderstelling van de gewone burger, die elke ochtend voor duurder brood aanschuift. "Maar die veronderstelling klopt niet: de broodprijzen worden sterker beïnvloed door de energieprijzen dan de tarweprijs", verduidelijkt Van Goey. "Op diverse plaatsen ter wereld wordt tarwe inderdaad duurder door onderaanbod, maar hier niet. We zitten met een overaanbod op de binnenlandse markt omdat de export haast is stilgevallen. De rederijen die het aandurven om graan langs de Zwarte Zee te verschepen, scheppen geld, maar haast niemand doet dat, want de risico's zijn enorm."

Ondanks de prijscrash in Oekraïne zelf, liggen de globale graanprijzen vandaag op het hoogste niveau sinds februari 2023. Hoger nog dan in 2022, toen Rusland 20 miljoen ton Oekraïens graan blokkeerde. Het globale voedselsysteem staat onder druk door een "perfecte storm" aan geopolitieke spanningen en de droogte van de 'super El Niño', aldus de EU-topvrouw Kallas. Daarbovenop komt nog het conflict in het Midden-Oosten, dat niet alleen op brandstof maar ook op meststofprijzen zijn impact heeft.

"Er zijn nu drie knelpunten: de Straat van Hormuz, Bab El Mandeb en de Zwarte Zee", schetste Kallas in het parlement. "De Russische acties maken het moeilijker om wereldwijd voedsel op de tafel te krijgen."

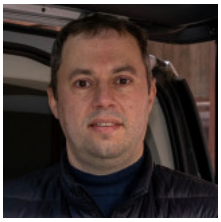

> **We zitten met een overaanbod op de binnenlandse markt omdat de export haast is stilgevallen**
>
> Tom Van Goey - Belgische landbouwer in Oekraïne

VS trekt handen af van Oekraïne, wat doet Europa?

De Estse riep de EU nog op om de band met Oekraïne aan te halen, onder meer door de export van graan via alternatieve routes te faciliteren. "Maar Rusland valt ook grensovergangen aan met Moldavië, Roemenië en Polen, wat die alternatieve routes ook in

nieuws

Acht miljard steun aan Amerikaanse boeren voor hoge dieselprijs

21 OKTOBER 2026

gevaar brengt". Daarnaast pleit ze voor een versterking van de beveiliging van de Zwarte Zee en de Donau, onder meer door betere informatie-uitwisseling.

Alle hulp zou voor Oekraïne welkom zijn. Het land houdt al geruime tijd stand tegen de Russische invasie, maar de voorbije weken boden weinig reden tot optimisme. Zo wordt het steeds minder zeker in welke mate Oekraïne nog kan rekenen op Amerikaanse steun om Rusland af te weren. Het is niet de eerste keer dat Trump en Zelensky botsen – iedereen herinnert zich nog de verbale confrontatie van 28 februari 2025 in het Witte Huis – maar de afgelopen weken bereikte hun relatie een nieuw dieptepunt. De Verenigde Staten voeren onder Trump opnieuw Russische diesel in om de hoge brandstofprijzen te drukken, wat bij critici de indruk wekt dat Washington belang heeft bij het beschermen van de Russische raffinagecapaciteit. Trump drong er daarom bij beide partijen op aan geen raffinaderijen meer aan te vallen. Omdat Oekraïne nog nauwelijks over operationele raffinaderijen beschikt, treft zo'n maatregel vooral Oekraïne. Bovendien gingen de Russische aanvallen op Oekraïense energie-installaties onverminderd door.

Daarbovenop werd Oekraïnes toegang tot de Amerikaanse satelliet-communicatiediensten Starlink en Starshield tijdelijk beperkt, wat de communicatie aan het front verstoorde en de inzet van drones bemoeilijkte. Starlink is in handen van Elon Musk. Hij stelde dat Oekraïne de gebruiksvoorwaarden van Starlink zou hebben geschonden. Intussen zou de dienstverlening weer naar behoren functioneren, maar de miljardair waarschuwde eerder al dat zonder Starlink het Oekraïense front zou kunnen instorten.

Instabiliteit voor lokale landbouwers

Voor Oekraïners ter plaatse is elke wending in de oorlog heel concreet. Landbouwer Van Goey is al 25 jaar actief in het land, maar instabiliteit zoals vandaag is nieuw. “We zitten zelf op drie à vierhonderd kilometer van het front, dus beschietingen of bombardementen maken we niet mee. Al zien we de drones wel letterlijk vliegen”, zegt hij.

> **“Sommige medewerkers zijn opgeroepen om te gaan vechten. Een vijftal zijn spontaan naar het front vertrokken – waar ik veel respect voor heb**
>
> Tom Van Goey - Belgische landbouwer in Oekraïne

Naast prijsschommelingen zorgt het conflict ook voor vele verschuivingen in zijn personeel. “Sommige medewerkers zijn opgeroepen om te gaan vechten. Een vijftal zijn spontaan naar het front vertrokken – waar ik veel respect voor heb. Anderzijds worden we als landbouwbedrijf gezien als ‘cruciale sector’ binnen Oekraïne, wat maakt dat we een deel van ons personeel mogen ‘reserveren’. Dat zijn werkkrachten die in geen geval mogen worden opgeroepen. Het gaat zo ver dat sommigen hier net willen komen werken om te verzekeren dat ze niet naar het front moeten.”

Hoewel het werk in een land in oorlog uitdagend is, blijft Van Goey vooruit kijken. “Het land is de afgelopen 25 jaar sterk veranderd, in positieve en negatieve zin. Qua landbouwtechnologie staat men hier vandaag veel verder dan vroeger. Zeker wat betreft werken op grote schaal. Pas sinds 1 juni 2021 is grond verhandelbaar in Oekraïne.”

Op de vraag of Van Goey spijt heeft dat hij zijn bedrijf is opgestart in een land dat momenteel in oorlog verkeert, antwoordt hij resoluut ‘neen’. “Wat we hier doen is een passie. Oekraïne is een land met een arme bevolking, en ik geloof dat we de afgelopen jaren hebben bijgedragen aan het introduceren van nieuwe landbouwtechnieken en de ontwikkeling van de streek hier. Bovendien geeft het voldoening om op te boksen tegen alle grote spelers hier.”

Uitgelicht

Russische landbouw kampt met dieselgebrek, stroeve uitvoer en dalende inkomsten

nieuws

Rusland kampt met brandstoftekorten die nu ook de Russische landbouw treffen. Dat stellen westerse bronnen en wordt bevestigd op enkele Russische socialemediakanalen, hoewel d...

24 AUGUSTUS 2026

Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada